

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 519/2021
16.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Китаровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1766/20 од 23.10.2020. године, у седници већа одржаној 16.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1766/20 од 23.10.2020. године у ставу другом, четвртном, петом и шестом изреке и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 719/19 од 26.02.2020. године у делу става другог и трећег изреке којим је обавезана тужена да тужилци исплати неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду за период од 01.08.2014. до 31.10.2016. године изнад износа од 956.804,60 динара до износа од 1.922.864,55 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и обавезана тужена да у корист тужиле изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на разлику плате изнад износа од 956.804,60 динара до укупно досуђеног износа од 1.922.864,55 динара, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима поступка тако што се обавезује тужена да тужилци исплати износ изнад 164.118,05 динара до 247.414,00 динара, све у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужилци плати 45.000,00 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

У преосталом делу ревизија тужиле се **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољена.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 719/19 од 26.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности Првог основног суда

у Београду као неоснован. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, па је обавезана тужена да тужили на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године исплати износ од 1.922.864,55 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на износе из става другог изреке у корист тужиле обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијали за град Београд, према стопи важећој на дан уплате у року од 15 дана од дана писаног отправка пресуде. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле у делу у којем је тражила да се обавезе тужена да тужили на име накнаде материјалне штете због мање исплаћених нето плата за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године преко износа досуђених у ставу другом те изреке исплати појединачне месечне износе наведене у овом ставу изреке, као и да на те износе у корист тужиле обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијали за град Београд према стопи важећој на дан уплате у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 247.414,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење па до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1766/20 од 23.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и делу става другог изреке којим је обавезана тужена да тужили исплати накнаду материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године за укупан износ од 956.804,60 динара са припадајућом каматом у месечним износима са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе наведене у овом ставу изреке, као и у делу става трећег изреке у којем је обавезана тужена да на досуђене износе из овог става изреке пресуде у корист тужиле обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за град Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става другог и трећег изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да јој тужила исплати на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године, изнад досуђеног износа из става другог, а до износа од 1.922.864,55 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе, као и захтев тужиле да се обавезе тужена на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, на плате изнад досуђеног износа до износа од 1.922.864,55 динара. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу четвртим изреке. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде, па је обавезана тужена да тужили накнади трошкове које је имала пред првостепеним судом у износу од 164.118,05 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до уплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, а изнад досуђеног износа одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова првостепеног поступка. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка као

неоснован. Ставом шестим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 22.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, а изнад досуђеног до траженог износа одбијен захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против става другог, трећег, четвртог, петог и шестог правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила ревизију на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану одлуку из става другог, трећег, четвртог, петог и шестог другостепене пресуде у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са радног места ... (ОСЛ) у Одсеку за управне послове у Полицијској управи у ..., решењем тужене од 11.07.2014. године трајно премештена на радно место послови ... (ОСЛ), у Службу за борбу против организованог криминала, Управа криминалистичке полиције. Тужила је у периоду потраживања радила код тужене у Служби за борбу против организованог криминала. На основу налаза и мишљења вештака првостепени суд је утврдио висину просечне плате коју би тужила остварила на радном месту на коме је радила пре ступања у Службу за борбу против организованог криминала, те је утврдио да постоји разлика између плате која јој је исплаћена у периоду потраживања и двоструке плате према ранијем радном месту.

У складу са утврђеним чињеничним стањем, с позивом на одредбу члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, те одредбу члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату разлике у заради тужиле у односу на претходно радно место, до двоструког износа основне зараде, прихватајући налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, у укупном износу од 1.922.864,55 динара.

Другостепени суд делимично преиначује првостепену пресуду и одбија захтев тужиле за износ исплаћен преко износа од 956.804,60 динара, а до укупног износа од 1.922.864,55 динара. Своју одлуку другостепени суд заснива на становишту да је првостепени суд погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужили била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остала на ранијем радном месту пре момента премештаја у Службу за борбу против организованог криминала. Како је тужила у моменту преласка на радно место у наведеној служби остварила зараду у износу од 53.382,76 динара, то је двоструки износ зараде тужиле 106.765,52 динара. У том смислу, по закључку другостепеног суда, тужили припада само разлика у исплаћеним износима зарада у спорном периоду до

висине од 106.765,52 динара, а у складу са чланом 2. ст. 1, 3. и 5. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03... 114/14).

Ценећи ревизијске наводе тужиље, Врховни касациони суд закључује да тужиља основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС, бр. 24/2005... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, бр. 72/09... 32/13), која је важила у утуженом периоду, лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Сагласно ставу 2. наведеног члана закона, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да се плата старешине Службе и заменика Старешине службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе прописано је да запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да се приликом обрачунавања двоструког износа плата у смислу ст. 1-4. овог члана, не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом.

Према правном ставу Врховног касационог суда, усвојеном 13.10.2020. године, лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. Дакле, наведеним законом и поменутом Уредбом установљено је право тужиље, као лица запосленог у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа плате коју би остваривала у

спорном периоду (од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године) у односу на висину основне плате коју би примала на месечном нивоу на радном месту на коме је била претходно радно ангажована до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа њене основне плате код Службе за борбу против организованог криминала.

Код наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиљи, након распоређивања на радно место у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд, као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду, прихватио само онај износ који је тужиљи исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, правилно је закључио првостепени суд да тужиљи припада право на исплату неисплаћене разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду, за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године у укупном износу од 1.922.864,55 динара, са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, преиначио другостепену пресуду у ставу другом, четвртом, петом и шестом изреке тако што је одбио жалбу тужене и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 719/19 од 26.02.2020. године у делу којим је обавезана тужена да тужиљи поред износа од 956.804,60 динара са каматом, који су досуђени у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1766/20 од 23.10.2020. године, исплати и разлику до износа од 1.922.864,55 динара са законском затезном каматом на појединачно досуђене месечне износе и обавезао тужену да у корист тужиље изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.08.2014. године до 31.10.2016. године на разлику износа од 956.804,60 динара до укупно досуђеног износа од 1.922.864,55 динара, као и да тужиљи на име трошкова поступка исплати разлику између износа од 164.118,05 динара до 247.414,00 динара.

Тужиља је успела у поступку по ревизији, па јој на основу чл. 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су јој досуђени у висини од 45.000,00 динара, на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката, а у складу са Тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12).

Испитујући дозвољеност ревизије, у делу којим се оспорава став трећи изреке правноснажне пресуде донете у другом степену, а у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена. Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску

противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору поднета је 18.11.2016. године, а наведени побијани део правноснажне пресуде очигледно не прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па ревизија тужиље у том делу није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић